

مدیریت مالی شخصی

مدیریت مالی شخصی علم مدیریت پول است و تمامی تصمیمات و فعالیت‌های مالی یک فرد نظیر کسب درآمد، پس انداز کردن، سرمایه گذاری و خرج کردن را دربرمی‌گیرد. برنامه ریزی های مدیریت مالی شخصی به صورت عمومی شامل تحلیل وضعیت مالی کنونی، پیش‌بینی نیازهای کوتاه مدت و بلند مدت و اجرای یک برنامه‌ی همه جانبه برای پوشش تمام نیازها، با در نظرگیری محدودیت‌های مالی است. این فرایند به درآمد، هزینه ها، نیازهای زندگی، اهداف و تمایلات هر شخص بستگی دارد. مدیریت مالی شخصی بهترین راه‌ها را برای بودجه بندی حرفه‌ای و افزایش درآمد در اختیار شما قرار می‌دهد. در این مقاله نکات و راهکارهایی برای مدیریت مالی شخصی به شما معرفی می‌کنیم.

1. مدیریت مالی شخصی ، ارزش خالص دارایی‌هایتان را محاسبه کنید

به صورت حاصل تفاضل مجموع (Net Worth) ارزش خالص دارایی‌ها دارایی‌های نقدی و غیر نقدی از مجموع بدهی‌ها تعریف می‌شود. این عدد تصویر کلی جایگاه و وضعیت مالی

شما را نشان می‌دهد. حواستان به این عدد باشد، چرا که شما را از روند پیشبرد اهداف مالی مطلع نگه می‌دارد و زمانی که از مسیر اهدافتان خارج شوید، به شما هشدار می‌دهد.

مدیریت مالی شخصی، یک تقویم مالی ایجاد کنید. 2.

اگر دائماً نگران فراموش کردن موارد مالی و ضرب‌الاجل‌هایشان هستید، یک تقویم مالی برای خود ایجاد کنید. این درست مثل تقویمی است که زمان ویزیت یک دکتر یا سرویس ماشین‌تان

را یادآوری می‌کند. اپلیکیشن‌هایی برای مدیریت مالی شخصی وجود دارند که با نصب و استفاده‌ی پیوسته از آنها می‌توانید به امور مالی‌تان بیشتر مسلط شوید و این موارد مهم را از قلم

نیندازید. در صورتی‌که استفاده از اپلیکیشن‌ها و نرم‌افزارها برای‌تان دشوار به نظر می‌رسد، یک تقویم کوچک جیبی هم برای این بخش کفایت می‌کند.

مدیریت مالی شخصی، نرخ‌های بهره را بررسی کنید. 3.

شاید برای‌تان پیش آمده باشد که ندانید کدام قرض یا وام را باید قبل از بقیه پرداخت کنید یا در بانک و مؤسسات مالی چه نوع حسابی افتتاح کنید. جواب به‌صورت کلی و صرف‌نظر از تأثیر

عوامل دیگر، انتخاب گزینه‌ای با نرخ بهره‌ی بیشتر است. میزان نرخ بهره به شما کمک می‌کند بدانید روی بازپرداخت کدام وام یا افتتاح چه حسابی برای پس انداز، بیشتر تمرکز کنید.

مدیریت مالی شخصی با بودجه‌بندی حرفه‌ای

برای هر دوره‌ی زمانی بودجه‌ای در نظر بگیرید. 1.

هدف از بودجه بندی این است که بتوانید دخل و خرج‌تان را کنترل کنید و روی موارد مالی مهم‌تر متمرکز شوید. فراموش نکنید که بودجه بندی زمانی معنا پیدا می‌کند که مدت زمان مشخصی

برای صرف هر بودجه در نظر بگیرید.

برای شروع بودجه بندی بهتر است یک دید اولیه و کلی از وضعیت کنونی‌تان به دست بیاورید. روند تراکنش‌های مالی خود را در طول یک ماه به درستی ثبت کنید تا الگوهای مالی مختص

خود را به دست بیاورید. این کار به شما نشان می‌دهد که هزینه‌های کم در طولانی مدت به چه مبالغ هنگفتی تبدیل می‌شوند و همچنین مواردی را به شما یادآوری می‌کند که در حالت عادی

نسبت به آنها بی‌توجه بوده‌اید.

رژیم پول نقد بگیرید. 2.

اگر بیش از اندازه خرج می‌کنید، راه حل پیشنهادی ما می‌تواند شما را از این مخمصه نجات بدهد. کارت بانکی خود را در خانه بگذارید و مبلغ مورد نیاز و ضروری خود را به صورت نقد

حمل کنید. حتی می‌توانید یک کارت بانکی جداگانه داشته باشید تا به جای حمل پول نقد، همان مقدار را در کارت ذخیره کنید و به همراه داشته باشید. این کار شما را از ولخرجی‌های

بی‌رویه نجات می‌دهد.

هر روز یک دقیقه تأمل کنید. 3.

سعی کنید روزی یک دقیقه با آرامش بنشینید و تراکنش‌های مالی خود را در آن روز مرور کنید. این ۶۰ ثانیه به شما کمک می‌کند تا مشکلات را سریع شناسایی کنید، جریان اهداف خود را

دنبال کنید و برای بقیه‌ی روز، روند مناسبی برای هزینه‌هایتان در نظر بگیرید. باز هم برای راحتی کار می‌توانید دریافت‌ها و پرداخت‌های خود را در اپلیکیشن‌های مدیریت مالی شخصی

ثبت کنید تا در نهایت تصویر جامعی به دست بیاورید

از قانون «۲۰-۳۰-۵۰» استفاده کنید. 4.

طبق این قانون شما باید درآمد خود را قبل از خرج کردن به سه بخش تقسیم کنید

هزینه‌های ضروری: بخش اول نیازهای شما را تشکیل می‌دهند مانند مواد غذایی، اجاره خانه یا پرداخت وام مسکن، قبوض همیشگی، بیمه و باید بتوانید هزینه‌های نسبتاً ثابت خود را

به گونه‌ای تنظیم کنید که بیش از ۵۰ درصد دریافتی‌تان را شامل نشود.

انتخاب‌های مربوط به سبک زندگی: بخش دوم خواسته‌ها و ترجیحات شما را تشکیل می‌دهند، مانند رستوران، سفر، پوشاک غیر ضروری، سینما و ... که نباید بیش از ۳۰ درصد

دریافتی‌تان را صرف آنها کنید. مرزی بین این دو دسته است که تشخیص آن برعهده‌ی شماست. به‌عنوان مثال در بحث تأمین غلات، نان یک کالای ضروری محسوب می‌شود اما یک بسته

بیسکویت گران قیمت با اینکه جزو غلات است اما در دسته‌ی خواسته‌ها و ترجیحات شما جای می‌گیرد.

اولویتهای مالی: بخش سوم که ۲۰٪ دریافتی را تشکیل می‌دهد بر روی برنامه‌های مالی بلند مدت متمرکز است. پس‌انداز، سرمایه‌گذاری، بازپرداخت بدهی‌ها و به‌طورکلی رفع نگرانی‌ها و

تعهدات مالی آینده، در این دسته جای می‌گیرند.

مدیریت مالی شخصی، انگیزش مالی

یک تابلوی چشم‌انداز مالی ایجاد کنید. 1.

شما برای ایجاد عادات‌های جدید، نیاز به انگیزه دارید. به شما (Vision Board) همین دلیل تابلوی چشم‌انداز مالی یادآوری می‌کند که در مسیر مطلوب حرکت کنید و اهداف مالی خود

را به‌درستی دنبال کنید.

اهداف مالی مشخصی تنظیم کنید. 2.

در تعیین اهداف مالی‌تان نه تنها از کلمات و جملات بلکه از اعداد و روزها نیز استفاده کنید، به‌طوری‌که با بیان آنها بتوانید کاری را که می‌خواهید به انجام برسانید، به خوبی توصیف کنید.

به عنوان مثال چه مقدار بدهی دارید که باید پرداخت شود و مهلت پرداخت آنها چه زمانی است؟ قصد دارید چه مقدار از درآمدهایتان را پس‌انداز کنید و چه روزی در ماه این کار را انجام خواهید داد؟

تعیین اهداف مالی کوچک را فراموش نکنید. 3.

تحقیقی نشان می‌دهد که هرچه اهداف دورتر به نظر برسند و از زمان تحقق آنها اطمینان کمتری داشته باشیم، احتمال بیشتری دارد که در میانه‌ی راه تسلیم شویم. پس علاوه بر تمرکز

روی هدف های مالی بلند مدت مانند خرید خانه یا یک سرمایه گذاری بزرگ، اهداف مالی کوچکی برای خود تعیین کنید، به عنوان مثال می‌توانید مقدار مشخصی پول در هر هفته پس‌انداز کنید

تا در ۶ ماه آینده به یک سفر جانانه بروید. تعیین اهداف مالی کوچکتر با دوره‌ی زمانی کوتاه مدت بسیار انگیزه بخش است، چرا که نتایج آن را سریع تر مشاهده می‌کنید و در نهایت باعث

می‌شود به تعهدات بلند مدت تان هم بیشتر پایبند باشید.

درخصوص مسائل مالی مثبت اندیش باشید. 4.

سعی کنید عبارات و آواهایی را نجوا کنید که بار معنایی مثبتی دارند. به عنوان مثال اگر قبل از شروع فرایند مدیریت مالی شخصی خود، در ذهنتان تکرار کنید «من هرگز نمی‌خواهم

زیر بار بدهی بروم»، مستقیماً به سمت شکست راهی شده‌اید. همچنین یک عبارت مثبت انتخاب کنید که مانند یک قاعده‌ی سرانگشتی کوچک برای نحوه‌ی خرج کردن شما عمل کند. برای مثال از

خودتان بپرسید: «آیا این لباس گران‌قیمت از سفری که می‌خواهم سال آینده به بالی بروم، بهتر است؟» این مقایسه‌ها سبب می‌شوند که تصمیم‌گیری درست و منطقی انجام بدهید و از

اهداف مالی‌تان منحرف نشوید.

در نهایت به‌جای اینکه صرفاً تلاش کنید با به‌دست آوردن چیزهای بیشتری خوشحال شوید، قدردان دارایی‌هایتان باشید.

دست به کار شوید. 5.

حتماً به افرادی برخورد کرده‌اید که مدت زمانی است تصمیم گرفته‌اند یک برنامه‌ی تمرینی مشخصی را در راستای سلامتی و ورزش دنبال کنند. هر روزی که بگذرد این افراد بیشتر به

برنامه‌ی خود متعهد می‌شوند. مدیریت مالی شخصی نیز مانند ورزش دوی ماراتن است باید پیوسته راهی طولانی را بدوید اما لازمه‌ی آن تمرین زیاد است تا عضلات تفکر مالی‌تان تقویت

شوند و همچنین استمرار آن، پایبندی شما را به تعهدات مالی افزایش می‌دهد.

مدیریت مالی شخصی، بدهی‌ها و اقساط

با پرداخت بدهی‌های کوچک شروع کنید. 1.

تحقیقات نشان داده‌اند اگر بدهی‌های زیادی داشته باشید، پرداخت بدهی‌های کوچک به شما اعتماد به نفس می‌دهد و باعث می‌شود راحت‌تر از عهده‌ی بدهی‌های بزرگ‌تر برآیید. البته این

نکته را فراموش نکنید که پرداخت برخی از بدهی‌ها صرف‌نظر از مقدارشان، با اعتبار یا موقعیت شما گره خورده‌اند یا ممکن است نرخ بهره‌ی بیشتری داشته باشند، در این صورت

اولویت پرداخت با آنهاست.

قبل از وام گرفتن، میزان بازپرداخت اقساط را بررسی کنید. 2.

اگر قصد دارید برای خرید خانه، ماشین و ... وام بگیرید، اطمینان حاصل کنید میزان اقساط پرداختی درصد زیادی از

Page | 11 درآمدتان را شامل نشود و به اصطلاح سر به سر برنامه ریزی نکنید.

همواره مقداری را برای هزینه‌های ضروری و غیر قابل پیش بینی در نظر بگیرید تا در نهایت با هر پیشامد کوچکی در باز پرداخت اقساط وام دچار مشکل نشوید.

قبل از ضامن شدن، تأمل کنید. 3.

ممکن است تجربه کرده باشید که یکی از اطرافیان‌تان برای دریافت وام نیاز به ضامن داشته باشد و از شما کمک بخواهد. ضامن شدن در ایران، ددرسرهای مالی برخی کشورهای دیگر

به‌خصوص آنهایی که از کارت اعتباری استفاده می‌کنند) را ندارد اما در هر حال در صورتی که فرد وام گیرنده نتواند اقساط خود را پرداخت کند، اینجاست که مطابق قانون شما باید آنها

را پرداخت کنید. پس قبل از تقبل این مسئولیت، وضعیت مالی فرد وام‌گیرنده و خوش قول بودن او را به‌خوبی بررسی کنید.

مدیریت مالی شخصی، خریدهای هوشمندانه

هزینه را به ازای هربار مصرف محاسبه کنید. 1.

تصور کنید تیشرتی مطابق مد روز با قیمت ۱۵ هزار تومان و تیشرت ساده و کلاسیک دیگری با قیمت ۳۰ هزار تومان دو گزینه‌ی نهایی شما برای خرید هستند. در نگاه اول ممکن است

بدون هیچ تعللی تیشرت ارزان‌تر و به‌روزتر را انتخاب کنید و به‌کلی از تفاوت کیفیت و کارکرد آنها چشم‌پوشی کنید. در زمینه‌های مربوط به تکنولوژی، ابزار و اسباب آشپزخانه،

پوشاک و مواردی مشابه، سبک‌سنگین کنید و ببینید چندانبار قرار است جنس خریداری‌شده را بپوشید یا از آن استفاده کنید، در نهایت هزینه‌ی کل را بر تعداد دفعات یا ساعات استفاده از آن تقسیم

کنید تا هزینه‌ی پرداختی به ازای هربار استفاده را به‌دست بیاورید. در این مثال تصور کنید تیشرت ارزان‌تر با توجه به کیفیت پایین‌تری که دارد و اینکه مدل آن مطابق مدی زودگذر است، نهایتاً ۵ بار مورد استفاده قرار می‌گیرد، پس به ازای هر بار استفاده، ۳۰۰۰ تومان هزینه خواهید کرد؛ اما تیشرت کلاسیک از مد نمی‌افتد و کیفیت بسیار بهتری تجربه‌تان تخمین می‌زنید به‌طور متوسط دارد که با توجه به ۳۰ بار می‌توانید آن را بپوشید پس به ازای هربار استفاده، ۱۰۰۰ تومان پرداخت می‌کنید. با این اوصاف، خرید تیشرت گران‌تر برای شما گزینه‌ی بهتری است

برای کسب تجربه پول خرج کنید، نه برای کالاها. 2.

تحقیقات نشان داده‌اند پول خرج کردن برای مواردی مانند کنسرت، پیکنیک، یک شام فوق‌العاده به نسبت خرید کالاهای گران قیمت، لذت بسیار بیشتری برای شما به همراه دارد.
پس

باورهای قدیمی را کنار بگذارید و برای آن چیزی خرج کنید که حقیقتاً شما را خوشحال می‌کند و تأثیر عمیق‌تری دارد.

به تنهایی خرید کنید. 3.

شاید شما هم دوستی دارید که در هنگام امتحان کردن هر لباسی این عبارت را بیان می‌کند: «خیلی بهت می‌آد؛ به نظرم حتماً باید بخریش!» دوستان و روابط اجتماعی را برای قدم زدن

در یک پارک ننگه دارید و خودتان به تنهایی خرید کنید.

عادت های مالی خود را تغییر دهید. 4.

طبق تحقیقات انجام گرفته، دوستانی با ویژگی‌های مشابه، عادت‌هایی مشابه هم پیدا می‌کنند. این موضوع می‌تواند به موارد مالی نیز بسط پیدا کند. مراقب باشید عادات بد دوستان‌تان به

شما منتقل نشود. اینکه یکی از دوستان شما تمایل دارد در یک رستوران گران‌قیمت غذا بخورد یا با عرضی هر نسخه‌ی جدید، گوشی تلفن همراه خود را تعویض می‌کند، به این معنا نیست که

شما هم باید همان کارها را انجام بدهید. در عادت‌های مالی روزانه‌ی خود دقیق شوید و اگر برای انجام‌شان توجیهی منطقی پیدا نمی‌کنید، از انجام آنها صرف‌نظر کنید

مدیریت مالی شخصی، پساندازی برای روز مبادا

بودجه‌ی پسانداز را تعیین کنید. 1.

شاید این جمله عجیب به نظر برسد چون معمولاً ما برای استفاده از خدمات یا خرید کالاها بودجه در نظر می‌گیریم، اما مسئله‌ی پسانداز به قدری اهمیت دارد که باید هنگام بودجه‌بندی

درآمد ماهیانه‌تان، قسمتی را به‌عنوان پس‌انداز کنار بگذارید. اگر به این امید بنشینید که تا آخر ماه خرج می‌کنید و هرچه را که باقی بماند پس‌انداز می‌کنید، هیچ‌گاه به نتیجه‌ی مطلوبی دست پیدا نمی‌کنید

حساب پس انداز خود را از دیگر حساب‌ها جدا کنید. 2.

صرف نظر از اینکه در چه کشوری به دنیا آمده‌اید و چه فرهنگی برای مدیریت مالی شخصی خود دارید، این یک حقیقت جهانی است: «اگر ببینید در حساب خود به مقدار کافی پول دارید،

برنامه‌هایی را که برای آن در نظر گرفته‌اید نادیده خواهید گرفت یا فراموش‌شان می‌کنید و پولتان را خرج می‌کنید» در نتیجه با باز کردن حساب پس‌انداز جداگانه کمتر احتمال می‌رود

پولی را که برای سفر در تعطیلات در نظر گرفته‌اید اشتباهاً در یک فروشگاه اینترنتی بر باد دهید

حتی می‌توانید حساب پس‌اندازتان را در بانک دیگری باز کنید تا بی‌دردسر و بدون کارمزد نتوانید دائماً بین حساب‌هایتان تراکنش انجام دهید همچنین می‌توانید بعد از مدتی آن را به‌صورت

سپرده‌های مدت‌دار در بیاورید تا قید خرج کردنش را بزنید.

به فکر دوران بازنشستگی‌تان باشید. 3.

در ایران اکثر افراد از بیمه‌ی بازنشستگی استفاده می‌کنند به این صورت که در طول سال‌هایی که کار می‌کنند قسمتی از درآمدشان صرف پرداخت حق بیمه می‌شود. اما آیا دریافتی‌های

ناچیز دوران بازنشستگی برای شما کافی است؟ در صورتی که خدایی ناکرده نیاز به تأمین هزینه‌های درمانی داشته باشید، آیا به‌راحتی می‌توانید آنها را پرداخت کنید؟ یا اصلاً اگر ب

خواهید در دوران بازنشستگی به سفرهایی بروید که در سال‌های قبل هیچ‌گاه فرصتش را نداشته‌اید، از پس هزینه‌های آن برمی‌آیید؟ با توجه به چشم‌اندازی که از زندگی خود در این

دوران در نظر دارید، مدیریت مالی شخصی خود را به‌گونه‌ای تنظیم کنید که در آن زمان دغدغه و نگرانی‌هایی از این دست نداشته باشید.

4. برای مواجهه با موقعیت‌های اضطراری، از قبل چاره‌اندیشی کنید

تنها در موارد زیر می‌توانید سراغ پس انداز اضطراری خود بروید و حواستان باشد عروسی و هزینه‌های مربوط به آن جزئی این موارد محسوب نمی‌شود

از دست دادن شغل؛

تأمین هزینه‌های درمانی اضطراری؛

خراب شدن ماشین به طوری که قابل استفاده نباشد؛

تعمیر و نگهداری خانه در صورت بروز مواردی چون چکه کردن سقف، خرابی لوله‌ها، رفع مشکلات تهویه‌ای، سم‌پاشی و ...؛

هزینه‌های پیش‌بینی نشده و ضروری مانند هزینه‌های مربوط به فوت یکی از عزیزان؛

می‌توانید براساس اطلاعاتی که از سال قبل به‌یاد دارید، هزینه‌ی هرکدام از این پیشامدها را تخمین بزنید و مجموع آنها را تقسیم بر ۱۲ کنید تا متوجه شوید هر ماه باید چه مبلغی برای این موارد کنار بگذارید. با توجه به قانون ۲۰-۳۰-۵۰، این هزینه‌ها را در دسته‌ی انتخاب‌های سبک زندگی (۳۰٪) قرار بدهید.

اگر برای بیش از ۶ تا ۹ ماه پس‌انداز کافی در حساب خود دارید، پس می‌توانید اهداف مالی کوچک‌تان را تأمین کنید، حالا زمان آن رسیده است که به سرمایه‌گذاری فکر کنید. اگر با وجود این پس‌انداز، اقساط و بدهی‌هایی دارید که باید پرداخت شوند، آنها را در اولویت قرار بدهید. سرمایه‌گذاری مقوله‌ای بسیار گسترده است که نیازمند

یادگیری، تحقیق و بررسی و در نهایت تجربه است. بعد از طی این مراحل به‌طور کلی هر سال مجموعه انتخاب‌های خود را برای سرمایه‌گذاری مرور کنید تا اطمینان یابید همچنان پورتفولیوی شما در بهترین حالت ممکن قرار دارد، ریسک آن افزایش نیافته و سود موردنظر شما را پوشش می‌دهد.

سخن آخر مدیریت مالی شخصی

نیازی نیست درجه‌ی بالایی در زمینه‌های مالی کسب کنید یا پیش زمینه‌ی خاصی داشته باشید تا بتوانید مدیریت مالی شخصی خود را به دست گیرید. با توجه به موارد بالا و کمی تمرین

می‌توانید بر روندهای مالی‌تان نظارت داشته باشید و به‌جای اینکه اجازه بدهید مخارج و هزینه‌ها شما را مدیریت کنند، خودتان آنها را مدیریت کنید.